

DECIZIE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Constantin Scripnic, reprezentat de avocatul Oxana Melnic,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Constantin Scripnic, Sergiu Scripnic și Iurie Scripnic către Maria Burlacu cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 08 august 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Maria Burlacu, casată parțial hotărârea din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, în această parte fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere a pretențiilor privind încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 14 iunie 2018, Constantin Scripnic, Sergiu Scripnic și Iurie Scripnic au depus cerere de chemare în judecată către Maria Burlacu, solicitând încasarea cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral.

La 13 decembrie 2018, avocatul Oxana Melnic, în interesele reclamantilor Constantin Scripnic, Sergiu Scripnic și Iurie Scripnic, a înaintat o cerere suplimentară de concretizare a pretențiilor din acțiune, solicitând încasarea prejudiciului moral în mărime de 4000 de lei pentru fiecare reclamant.

În motivarea acțiunii au indicat că, la 02.11.2016, instanța de judecată, a examinat în ședință publică cauza civilă, la acțiunea înaintată de către Burlacu Maria împotriva lui Scripnic Constantin, Scripnic Sergiu și Scripnic Iurie, cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, cauză civilă înregistrată pe rolul Judecătoriei Fălești sub nr. 2-938/15.

Prin hotărârea judecătorească din 02.11.2016, definitivă și irevocabilă, cererea de chemare în judecată depusă de Burlacu Maria, ultima având calitatea de reclamantă cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, a fost respinsă.

Pentru apărarea drepturilor și intereselor în cauza civilă, reclamantii au fost nevoiți să încheie contracte de asistență juridică calificată, pentru a fi reprezentați în instanța de judecată.

Astfel, reclamantul Scripnic Sergiu a încheiat contractul de asistență juridică nr. 1 din 02.06.2015, în temeiul contractului sus menționat fiind eliberat bonul de plată seria EK nr. 449926 pentru achitarea onorariului avocatului în sumă de 1200, 00 de lei.

Reclamantul Scripnic Constantin a încheiat contractul de asistență juridică nr. 2 din 02.06.2015, în temeiul contractului sus menționat fiind eliberat bonul de plată seria EK nr. 449928 pentru achitarea onorariului avocatului în sumă de 1200,00 de lei.

Reclamantul Scripnic Iurie a încheiat contractul de asistență juridică nr. 3 din 02.06.2015, în temeiul contractului sus menționat fiind eliberat bonul de plată seria EK nr. 449926 pentru achitarea onorariului avocatului în sumă de 1200,00 de lei.

Deci, Scripnic Constantin, Scripnic Sergiu și Scripnic Iurie, în legătură cu acțiunea civilă înaintată împotriva lor, au avut de suportat un șir de cheltuieli legate de asistența juridică.

La stabilirea onorariului dat s-a reieșit din Recomandările privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobate prin decizia nr. 2 din 30.03.2012 a Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova. Cheltuielile de asistență juridică pe cauza sus enunțată au fost reale, necesare și rezonabile.

La fel, în legătură cu procesul de judecată intentat, prin acțiunea civilă depusă de către Burlacu Maria, au fost suportate și cheltuieli de transport, în total în suma de 1600,00 de lei.

În legătură cu intentarea acțiunii civile de către Burlacu Maria, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material și moral de la Scripnic Constantin, Scripnic Sergiu și Scripnic Iurie, ultimii au avut de suportat și prejudiciu moral, cauzat de starea emoțională neplăcută, stresantă, în legătură cu desfășurarea procesului intentat la cererea neîntemeiată a Mariei Burlacu.

Prin hotărârea din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești, cererea de chemare în judecată a lui Constantin Scripnic, Sergiu Scripnic și Iurie Scripnic către Maria Burlacu privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, s-a admis parțial.

S-a încasat din contul pârâtei Maria Burlacu în beneficiul reclamantului Constantin Scripnic 1200 (una mie două sute) de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

S-a încasat din contul pârâtei Maria Burlacu în beneficiul reclamantului Iurie Scripnic 1200 (una mie două sute) de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

S-a încasat din contul pârâtei Maria Burlacu în beneficiul reclamantului Serghei Scripnic 1200 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică. În rest cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 martie 2019, Maria Burlacu a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică să fie respinsă.

Prin decizia din 08 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea de apel depusă de Maria Burlacu, casată parțial hotărârea din 21 februarie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Fălești, în latura încasării cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care s-au respins pretențiile lui Constantin Scripnic, Sergiu Scripnic și Iurie Scripnic împotriva Mariei Burlacu privind încasarea cheltuielilor de judecată. În rest hotărârea a fost menținută.

La 07 noiembrie 2019, Constantin Scripnic, prin intermediul avocatului Oxana Melnic, a contestat cu recurs decizia din 08 august 2019 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele care importanță pentru justa soluționare a cauzei.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

La 31 decembrie 2019, Maria Burlacu a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 08 august 2019 și comunicată participanților la proces la 04 septembrie 2019 (f. d. 135), iar cererea de recurs a fost depusă la 05 noiembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal (f. d. 157), decizia contestată fiind recepționată la 06.09.2019 (f. d. 142). Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 08 august 2019 a Curții de Apel Bălți, în termen.

Examinând materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs după ce judecă recursul este în drept să admită recursul să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea parțial.

Judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel a admis apelul declarat de Maria Burlacu, a casat hotărârea primei instanțe în partea admiterii pretențiilor cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și a pronunțat o hotărâre nouă, prin care au fost respinse pretențiile legate de încasarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, la materialele cauzei, nu este prezentată o copie a cererii de chemare în judecată înaintată de Burlacu Maria, care ar fi avut înregistrată data de intrare în Judecătoria Fălești, însă reieșind din numărul de înregistrare în PIGD 29-133-29102015 de pe hotărârea instanței de judecată (f. d. 9), rezultă, că Burlacu Maria i-a acționat în judecată pe Scripnic Constantin, Scripnic Sergiu și Scripnic Iurie la data de 29 octombrie 2015, astfel, concluziile instanței de fond, că acțiunea Mariei Burlacu împotriva pârâților a fost depusă în instanța de judecată la 04.05.2015 nu se confirmă prin careva înscrisuri.

În așa fel, instanța de apel a considerat că concluzia primei instanțe nu și-a găsit confirmare prin probe, iar aceasta eronat a stabilit că cheltuielile de asistență juridică suportate de către Constantin Scripnic în sumă de 1200 de lei, Sergiu Scripnic în sumă de 1200 de lei și Iurie Scripnic în sumă de 1200 de lei, ar avea legătură cu examinarea cauzei finalizate la data de 02.11.2016.

Prin urmare, verificând legalitatea deciziei instanței de apel prin prisma materialelor dosarului, argumentelor recursului și ale referinței, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată despre netemeinicia soluției instanței de apel, care este bazată pe concluzii eronate, fapt ce denotă despre o elucidare și apreciere superficială a circumstanțelor cauzei.

În speță, instanța de apel în justificarea soluției de respingere a acțiunii privind încasarea cheltuielilor de judecată a indicat faptul, precum că potrivit numărului de înregistrare în PIGD 29-133-29102015, cauza civilă anterioară în care a fost respinsă acțiunea Mariei Burlacu către Constantin Scripnic, Sergiu Scripnic și Iurie Scripnic, și în legătură cu examinarea căreia se solicită încasarea cheltuielilor de judecată, obiect al litigiului în prezenta cauză, a fost înregistrată la 29.10.2015. Adică, în opinia instanței de apel, după data încheierii contractelor de asistență juridică din 03 iunie 2015, concluzionând, în așa fel, că cheltuielile de judecată suportate de Constantin Scripnic, Sergiu Scripnic și Iurie Scripnic nu rezultă din examinarea cauzei invocate.

Față de cele indicate, Colegiul reține că, instanța de apel ajungând la concluzia privind netemeinicia acțiunii cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată de la Maria Burlacu în beneficiul lui Constantin Scripnic, Sergiu Scripnic și Iurie Scripnic, a pronunțat o hotărâre prematură și nemotivată în acest sens, or, după cum denotă datele înregistrate pe Portalul instanțelor naționale de judecată, nr. de înregistrare în PIGD 29-133-29102015, invocat de către instanța de apel, se referă la o altă cauză civilă înregistrată la 29.10.2015, cu alte părți și cu alt obiect ale litigiului (Navroțchi/partajarea averii), iar cauzei civile, finalizată cu pronunțarea hotărârii judecătorești de respingere a acțiunii înaintate de Maria Burlacu către Constantin Scripnic, Sergiu Scripnic și Iurie Scripnic, la 02.11.2016, care constituie obiectul dedus judecății în prezenta cauză, îi aparține cu totul alt număr de înregistrare (29-2-814-04052015), din care rezultă că cauza a fost înregistrată la 04.05.2015 și nu la 29.10.2015, așa după cum afirmă instanța de apel.

Astfel, circumstanțele date au rămas fără o apreciere adecvată, deși urmau a fi verificate și analizate minuțios către instanța de apel, întru soluționarea corectă a litigiului, în raport cu alte circumstanțe ale speței, iar cele de mai sus impun concluzia

că soluția adoptată de către instanța de apel poate fi calificată ca una evazivă și nemotivată, deoarece din textul acesteia nu se reliefează o motivare amplă, concludentă care să indice despre o examinare efectivă a cauzei, nefiind apreciate toate probele importante pentru soluționarea cauzei, așa după cum o cer condițiile art. 239 Cod de procedură civilă.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite de norma de drept pre-citată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că, contrar acestor prevederi legale, instanța de apel judecând apelul a manifestat un formalism excesiv și a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, fără a verifica legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului în raport cu regulile stabilite de lege.

Așadar, erorile comise de instanța de apel, în mod grav lezează principiile fundamentale de drept și aduce atingere dreptului la un proces echitabil, iar aceste erori și omisiuni cu certitudine nu pot fi corectate de instanța de recurs, motiv pentru care în speță se impune rejudecarea cauzei.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Constantin Scripnic, reprezentat de avocatul Oxana Melnic.

Se casează decizia din 08 august 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Constantin Scripnic, Sergiu Scripnic și Iurie Scripnic către Maria Burlacu cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și a prejudiciului moral, și se remite cauza la rejudecare în Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu